

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moči

„Edinost“

vsak enkrat na dan, razen nedelj in velj...

Naročnina znaša:

za celo leto ... 34 kron, za pol leta ... 17 kron, za četrt leta ... 8 kron, za en mesec ... 3 kroni.

... roba... k tobakarnah v Trstu se prodajajo pomembne številke...

Telefon št. 870.

Oglaš

se računajo po vrstah v petilo. Za večkratno naročilo s primernim popustom...

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu... Naročnino in oglaš se plačuje loče Trst.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravništvo. Naročnino in oglaš se plačuje loče Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Garinta št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molis...

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista Edinost

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trst

Finis....!

II.

Tako je takraj meje...

Kako pa izgleda onkraj te meje, v »Rajhu« s 56 milijoni prebivalcev, kateri na siromašni zemlji delajo pridno in dosledno?!

Pred vsem se mora priznati, da se na Nemškem dela sistematično in dosledno. Nemški narod je doživel, da je misel o Zjedinstvenju, ki je bila še pred 40 leti označena kakor utopija, že več nego pred 30 leti postala historično in izvršeno dejstvo.

Da-si je nemška dežela uboga po svoji pirodi, vendar je tam nakopičenega mnogo mobilnega kapitala. — Ta veliki kapital išče plodonosnih podjetij. In ker se sama državna uprava trudi za to in skrbi že leta in leta v naprej, se taka dobra podjetja tudi najdevajo. Na ta način se nemško bogastvo v denarju množi in s tem se krepita država sama in narod.

Nad 8 milijonov dorastlih ljudij je na delu v raznih industrijah in obrtninah. Leto za leto se iz Nemčije izvažajo v svet blizu 4 milijarde vrednostij in državno vodstvo skrbi, da se množe tržišča in kupovalci. Nemški trgovinski politiki se je posrečilo, da je zavzela nezmagljivo stališča na Balkanu in da je izpodkopal in izpodbila največji del avstrijskega uvoza. — V sprednji Aziji zgotavlja sedaj Nemčija vojsko železnice od brega Egejskega do brega Perzijskega morja. Ta železnica odpre najbogatejše pokrajine te stare kulturne dežele za — Nemece! Poleg te proge naseljuje se že danes nemški narod v močnih skupinah, ki bodo rastle in delale od leta do leta: »Pour le roi des Prusses!« ki je sam potoval po teh krajih ter delal propagando za narod svoj. V vseh teh mestih pa, katerih se dotika ta železnična proga, je predvidna nemška uprava zasnovala že pred več nego 15 leti razne misijone in dobrotvorne zavode.

Ako pomislimo, kako razkosana in onemogla dežela je bila Nemčija pred 40 leti, v tem ko je Avstrija kakor močna država stala na pragu Vzhoda in Juga — in ako vidimo, kako se danes kaže stvar, mora v srce zaboleti vsakega avstrijskega rodoljuba!

Avstrijska diplomacija je bila slepa na škodo dinastije

PODLISTEK.

Vladimir.

Hrvatski spisal Avgust Senoa, prevel M. C. t. d.

VI.

Leta in leta so minevala preko sveta, a z leti tudi ljudje kakor uvelo listje ob vetru. Kolo zgodovine se je vrtele v silovitem omahu, menjaje z neodklonljivo silo vladarstva in kralje, podiraje silovite, modro iznagljene namere. Bil je nekega zimskega večera; zunaj je padal sneg, a kraj peči plemenitanskega dvora sedela sta v pogovoru dva zrelo moža, prijatelja iz mladosti — Evgen in Vladimir, sedela kakor pred leti v sobici vdove Jage. Tudi njiju se je dotaknil čas. Evgen je postal iz mladega stebila krepak, poln hrast, katerega ni bil dotaknil črv — zrel mož, krepak, jednat, resen, kakor za mladih dni. Tudi Vladimir se je bil okreplil do moža, ali drugače. Črni lasje so mu bili gosti, črna brada podolgasta, ali ob sencih in v bujni bradi so se začele ksati srebrne niti; po bledem resnem licu so se križale čudne črte, tiste tajnostne črke, v katere je čas zapisal vso zgodovino človeškega življenja. Črni mu očesi stajali tudi sedaj živo, ali sedaj pa sedaj so se spuščale tre-

in na škodo slovanskih narodov! Trdoglavo je hodila svojim pogubnim potom ter je izgubljala in izgubila svoj najboljši čas ter pustila, da sta jej izrastla dva orjaška tekmeča, Nemčija in Italija, katera jej sedaj pred nosom zapirata vzhodna in južna vrata!!

Dobro disciplinirani, pridni in marljivi nemški narod se vgnezuje povsodi in grabi z brezobzirno predrznostjo prvenstvo v svoje roke! — V naših slovanskih deželah se moramo boriti za vsako skromno slovensko ali češko šolo, od tuje, nemške strani pa moramo poslušati, da je to naše opravičeno in prirodno ter čisto kulturno stremljenje »napadalno provokovanje nemške narodnosti«, da je »zabavljanje«, katero se mora pobiti brezobzirno.

In tako postopa ta okrutni nemški narod povsodi, kjer se je le vgnedil: v nas doma na Slovenskem, na Baikanu, na Ruskem, Kitajskem, v Braziliji, v severni Ameriki, v Afriki... povsodi!

Povsodi so enaki ti »kulturtragerji«! To je moderni »izbrani« narod nove zaveze!

Ali to vse ne bi nas mnogo motilo, ako ne bi bili ravno mi v največji nevarnosti, ako ne bi morali gledati se svojimi očmi, kako je ta agresivni narod stopil na pot k nam doli na topli Jug, da nas podjarmi in da si odpre zlata vrata v Sredozemsko morje — kako je v tanamen preplel našo avstrijsko državo kakor pajek muho, vjeto v pajčevini — in kako se bliža dan, ki donese tudi nam Slovencev isto usodo; pod katero danes trpi mučeništvo poljski narod v nemški državi!!

Ali ni opravičena bojazen, da je za obrambo države avstrijske, katera si sama pomagati neče in si pomagati ne pušča, — precej prepozno?! Preveč se je grešilo od strani uprave te države.

Usodepolna »trojna zveza«, izmišljena od prepredenega, največjega sovražnika Avstrije, od Bismarcka, storila je za Nemece svojo dolžnost popolnoma. Avstrijo je ločila od onih držav, ki imajo ravno iste interese, kakor ona sama, in ravno istega protivnika, kakor ona sama, ta država naša!

palnice kakor trudne in globoke melanholija tega čudnega pogleda kakor da je hotela reči: V teh dolbinah je zakopano izkušano srce.

»Da, da, Evgenije«, se je nasmehnil Vladimir grenko, »ti si krajšim potom dčel do svojega cilja, ti že leta in leta sedi v temle dvoreu svojih dedov in v krogu svoje mile rodbine, a mene je metala usoda sem in tja, kakor meče burja po valovju zlomljeno ladijo. No, kaj pomagajo vse refleksije; zgodovina ne vrača svojih žrtev! Čuj torej na kratko golo resnico. Kroglja huzarskega častnika me je bila zvalila v jamo kraj pota. Naše novine so pisale, kakor sem še le kasneje doznal, da sem poginil, da so me zakopali v skupni grob. Ali bil sem živ, da-si ranjen na smrt. Pobirajoči mrtvece so se honvedski zagrebači namerili na me in so zapazili, da v meni še tli iskra življenja. Pobrali so me, odnesli, ogibaje se cesarske vojske, dalje, vedno dalje na Ograko, dokler niso prišli do bolnišnice v bornem mestecu pri Debrecinu. Vojna ne pozna nežnosti. Metali so me sem in tja kakor breme, ki je odveč, katerega pa vendar ne smeš vreči. Dolgo sem bil skoro iz sebe, moja rana se je celila malo po malo, nu, čim je minula vsaka nevarnost valed rane, strla me je huda vročinska bolezen in zopet sem padel v po-

»Trozveza« je Nemčiji omogočila, da se krepí v miru in po vsem svetu utrjuje svoje nasebine, da se pripravlja za oni veliki pohod (vojno) do obrežja Sredozemskega morja — do našega Trsta!!

Posvetna zgodovina bo nekaj prav sodila to zvezo ter jo bo imenovala pravim imenom kakor »največjo prevaro XIX. stoletja«. (Nemece bi rekel: Die grösste Bauernfingereid des XIX. Jahrhunderts.)

In ti avstrijski veliki tako imenovani državniiki se še ponosno hvalijo s to svojo modrostjo ter morajo sedaj podaljšati to zvezo, ker je za vsako rešitev iz te pasti — prepozno!

Politični pregled.

V Trstu, 3. maja 1902.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — (Nadaljevanje včerajšnjega brzozavnega poročila.)

Zbornica je nadaljevala proračunsko razpravo in se bavila z naslovom »povspeševanje obrti«. — Posl. Dobernik je priporočal nadaljevanje akcije za povspeševanje obrti, katera akcija da je nemška ustanova. Poslanci nemškega meščanstva, da se morajo vedno krepko zavzemati za obrtni stan. Ko so govorili še nekateri drugi govorniki, je zbornica neispremenjeao vsprejela naslov »povspeševanje obrti«.

Zbornica je nato prešla k razpravi o naslovu »pošta in brzozavje«.

Trgovinski minister baron Call je reagiral na izvajanja raznih predgovornikov ter je izjavil, da bo vprašanje uradniških kavcij kmalu ugodno rešeno. — Povoljna rešitev vprašanja zboljšanja razmer poštne ekspeditorne pride brzokone še tekom tega leta. Zopetno izboljšanje plač poštnim in brzozavnim manipulantinjam je za sedaj izključeno; istotako se vlada ne more ozirati na zahtevo glede »alepega napredovanja« služabništva. — Minister je omenjal potem izboljšanja v prometu z našimi poštnimi uradi na Turškem, konstataral znižanje poštne tarifov, povdarjal važnost c. kr. poštnega urada v Skadru za trgovino z Albanijo ter je prijavil, da misli vlada uvesti čekovno in clearingso službo na poštne uradih v Levantu, kar bo

stelj za dolgo časa. Čudim se tudi sam, kako sem odnesel živo glavo, ali še bolj se je čudil madjarski moj zdravnik, ki mi je zatrjeval, da on še ni videl takega slučaja in da je moja nrav pekleno žilava. Bil sem slab, v meni je bil le še plamenček življenja, in mej tem ko je zunaj besnela burja, kjer sta se borila dva sveta, kakor pesnik pravi, ležal sem jaz brezposlen, prikovan na »borno posteljo, med tujimi ljudmi, ki so grdo gledali hrvatsko uniformo, ležal odcepljen od vsega sveta, daleč od svoje domovine, od svojih prijateljev, od — zaročnice svoje. Madjari so se umikali in vlačili mene zajetnika od mesta do mesta. V Madjarsko so navalili Rusi. Sedaj je razplamtel ves srd, vsa jeza tega strastnega plemena na vse kar je bilo slovanskega. Tudi jaz sem jim bil trn v očesu. Sleherni dan sem čital mržnjo iz njihovih oces. Poslali so me v trdnjavo, v Komorn. Bilo mi je, da obupam. Pisal in pisal sem pisma v Hrvatsko, da bi vsaj vedeli, da sem živ. Pisal sem tebi, očetu, Dobraniću — njej; ali od nikoder odgovora. Ni eno pismo ni došlo na moje mesto. Zlobotna roka je morala uničevati vsa pisma, da ostanem mrtev za rod, za dom, za svoje drage. In ostal sem mrtev...

(Pride še.)

jako ugodno uplivalo na našo trgovino z Levantom.

Minister je sledaj omenjal prizadevanja za popolnjenje telefonske mreže ter konstataril ugodni razvoj poštne hranilnice. — Zbornica je vsprejela na to naslov »pošta in brzozavje«, s čemur je bil rešen proračun trgovinskega ministerstva ter je zapričela razpravo o proračunu železniškega ministerstva.

Posl. Tambosi je povdarjal, da blagostanje prebivalstva ni nikjer v monarhiji tako odvisno od dobre železniške politike, kakor na Tridentinskem. Tožil je, da imajo inozemski produkti na južni železnici večje ugodnosti, nego domači, tako, da se n. pr. italijanska vina na naših železnicah ravno tako ceno prevažajo, kakor na italijanskih. Govornik je mislil, da je temu mogoče od pomoči le s podržavljenjem južne železnice. Slednjč se je posl. Tambosi zavzel za tridentinske lokalne železnice ter zahteval, da se v železniški službi upošteva italijanski jezik.

Posl. graf Khevenhüller je priporočal podržavljenje družbe državnih železnic.

Posl. Pfeifer je priporočal podaljšanje dolenske železnice od Novegamesta preko Belokranjske do deželne meje.

iz brošure dr. a Frana Potočnjaka. V svoji, v tem listu že opetovano omenjeni brošuri, navedeni tudi v interpelaciji drž. poslancev Ferrija in tovarišev, pravi dr. Potočnjak uvodoma:

»Iz Hrvatske ne prodira v vnanji svet nobeno znamenje pravega, nepopačenega življenja. Doma se tlači vse in gazi z nogami, ljudstvo obubožava, inteligencija se demoralizira; na vzgoraj se vse krivo predstavlja, na zunaj pa ali se uganja istotako, ali — kjer se to ne posreži — se izvršuje lojket, in listom, ki so se drznili prinesti le rahlo sliko teh razmer, se odteza poštni debit. Tako trpi nesrečna Hrvatska pod režimom, ki jo izroča neizogibnemu prodadu in zasmehovanju civilizovanega sveta«.

Opisavši sfero Julij Ertl, oziroma razsodbo porotnega sodišča v Rabi in najvišega sodišča, piše dr. Potočnjak:

»Že po najel. mentarnjih pojmih dostojnosti in državljanske časti dekvalificira dotičnika že navadna difamacija, še bolj pa ono porotnega sodišča ter ga dela nesposobnega, da bi zavzemal kako javno dostojanstvo ali javno službo. Grof Khuen pa nosi še sedaj vzlic temu dostojanstvo bana kraljevstva Hrvatske, Slavonije in Dalmacije, torej najvišje dostojanstvo v naši deželi in zavzema mesto, s katerega se vodi naše skupno, fizično in duševno, moralno in materijalno življenje, in se naši socialni in ekonomski odošaji v njihovem razvoju ali povspešujejo ali uničujejo. Z ozirom na našo onemoglost od zdolaj, vsled katere nimamo nikakega vpliva na imenovanje bana, niti ne moremo delovati na odstavljenje istega, se dogaja to le zato, kerga činitelji od zgoraj držijo na tem mestu. Sedaj pa nastaja alternativa, ali je tem činiteljcem znana difamacija grofa Khuen-Hedervarja ali jim ni znana! V prvem slučaju se jih je namenoma varalo in držalo v neznanju, in treba jim je to dati do znanja. — V drugem slučaju morajo vladati drugi oziri, ki silijo te činitelje, da po razsodbi porotnikov ožigosanega hrvatskega bana še vedno puščajo na mestu namestnika kraljevega, istega kralja, v čegar imenu mu je bilo (banu) odrečeno varstvo njegove časti. Naj bodo ti oziri kakoršnjikoli, se isti vendar ne smejo dvigati nad interese javne morale. In javna morala ne dovoljuje, ne more in ne sme dovoljevati, da častno mesto načelnika dežele zavzema mož, katerega porotno sodišče ne more štiti pred čast jemajočim naslovom »prost slepar«.

Tako je stvar, katero so hoteli v Hrvatski udušiti, došla pred forum avstrijskega parlamenta. Opravičeno radovedni moremo biti, da-li bo to imelo kake posledice in kakšne?

Delegacije. Delegacije se snidejo jutri v Budimpešti. Iz tega vzroka je večeraj zbornica poslancev prekinila svoja posvetovanja in je završenje razprave o proračunu preložila za pozneje, po zopetnem sestanku.

Jutri se torej snidejo delegacije in pride prilika, katere naj bi ne opustili neporabljene oni delegatje, ki zastopajo slovansko prebivalstvo. Na ves glas naj povejo grofu Goluchowskemu, da sedanja vnanja politika državi močno škoduje in nalaga slovanskemu prebivalstvu prevelike žrtve na nacionalnih in materialnih interesih ter na srčnem čustvovanju, a da tudi z interesi države kakor take ta politika ni v soglasju. Nikar naj bi naših delegatov ne motila gotovost, da večina delegacije pritiska svoj placet naši vnanji politiki ter da se ne pridruži njihovi sodbi. Po zavesti, da zastopajo mišljenje večine prebivalstva, krepko moralno podprti, naj naravnost govorijo pred forumom Evrope. Njihova beseda ne ostane brez utisa. Gutta cavat lapidem. Le za četi treba. Pa krepko energično, brez strahu.

Jezikovni načrt Vsenemcev. Večeraj ste se obe glavni skupini nemški v zbornici poslancev, nemška ljudska stranka in skupina naspretnikov, bavili z delom, ki ga je pojedinim nemškim poslancom doposlala Schönerejeva vsenemška zveza. Mož je res neutrujen v iskanju sredstev, o katerih sodi da bi mogle spravljati v zadrego druge nemške stranke, njegove somišljenike pa do novih mandatov. Neutrujen v iskanju in neizprosen v izkoriščanju teh sredstev. O tem pa ni nimalo skrupulozen.

Da le ve, da spravi druge tovariše nemške v zagato, mu ni mari tudi za njihovo nedoslednost. Ne da bi niti trenil z očesom, Vam je Schönereer v stanu danes zatajiti to, kar je bilo večeraj neobhodno potrebno za povpeševanje »svete nemške stvari«. Kričeš izgled svoje brezsrčnosti je dal v vprašanju od Nemcev zahtevanega narodnega deljenja na Češkem. Parolo za tako deljenje je izdal Jurij Schönereer; in prvi, ki je navstal proti temu postulatnemu Nemcev, je bil — zopet Schönereer! Čim je namreč videl, da so tudi druge stranke, izlasti pa nemška ljudska stranka, vsprejele to parolo in postavile narodno deljenje za čelo svojim zahtevam, in se torej ta parola ni dala več izkoristi kakor agitatorično sredstvo v boju proti drugim nemškim strankam, je Schönereer hitro zasakal zastavo in izdal nasprotno parolo. Nič deliti, nič obkroževati, celost naj ostane deželi, ali vsenemška mora postati!

Slični namen ima tudi to skrupulo, ki naj bi bil »zakonski načrt« za uzakonjenje nemškega državnega jezika. In namea je dosežen. Po večerajšnjem posvetovanju goti navedenih obeh strank je jasna njihova zadrega. Ali se morajo omešiti, pritrdivši načrtu Schönereerjevemu; ali pa mu ne pritrdijo, potem bodo imeli gonjo proti sebi med nemškimi volilei.

Zato sti se večeraj rečeni stranki sukali in sukali, kako bi se zvilili okolo tega nevšečnega opla Schönereerjeve zlobnosti, ne da bi rekli »da« in ne da bi rekli »ne«. Obe skupini sti pograbili kakor po rešilni vrvi po okolnosti, da je vsenemška zveza doposlala svoj »načrt« poslancom in ne strankam. Češ, da to ne gre. Stvar da je prevažna; da jo morajo torej rešiti le stranke kakor take. To da ne gre, da bi ena, stranka vabila na posvetovanje posamične člene drugih strank.

Tako so za sedaj odklonili povabilo Schönereerjevo, ne da bi bili odklonili zahtevo po uzakonjenju nemškega državnega jezika, nego je postopanje g. Schönereerja z nemškimi strankami zlobno. Frivolno je, brezvestno je ako kako stvar proglašam za nujno, važno, čeprav vem, da je neizvedljiva. Izlasti frivolno je to postopanje ozirom na prizadevanja za ozdravljenje in rešenje parlamentarizma. Če Nemci vedo, da Slovani nikdar ne privole v to zahtevo in se jej hočejo upreti — ker je ravno to za njih živijensko vprašanje — s tako silo, da eventualno pojde o tem tudi parlamentarizem na kose, če Nemci vedo to, a vendar begajo vedno nemške mase s tem postulatnom, potem so le oni tisti, ki vzdržujejo v permanenci — nevarnost za parlament!

Vojna v južni Afriki. Angleški listi poročajo, da bo dne 15. t. m. v Vere-mingingu burska konferenca, katere se ude-

leži 200 delegatov, zastopajočih vse burske komande. — Glasovalo se bo o vprašanju sklepanja miru. Angleški listi vedo že vnaprej, da se bo glasovanje vršilo tajno po listkih ter da bo velika večina glasov ugodna sklepu miru. Tej vsevednosti angleških listov pa zelo malo verujemo, ker, ako bi bilo vse res, kar so do sedaj angleški listi pisali o južnoafričanski vojni, bi tam sploh že davno ne mislili več na kaka mirovna pogajanja in na kake mirovne konference, ker bi bilo že vse v angleških rokah.

Tržaške vesti.

Imenovanja v finančni službi. Predsedništvo c. kr. primorskega finančnega ravnateljstva je imenovalo: finančnega koncipista dra. Frana Dorčiča davčnim nadzornikom v IX. plačilnem razredu; finančnega koncipista dr. Adolfa vit. Boeckmanna finančnim komisarjem v IX. plačilnem razredu; konceptnega praktikanta Karola pl. Nordisa koncipistom v X. plačilnem razredu in konceptnega praktikanta Josipa Štreklja provizoričnim finančnim koncipistom.

Imenovanje. Iz Pulja nam pišejo: Med drugimi povišanji v tukajšnjem c. in kr. pomorskem arzenalu je bil s 1. majem povišan od višega mojstra v poslovdjo (Werkführer) tudi naš rojak, gospod Feliks Cotič, brat gospoda urednika Cotiča, kateremu čestitamo od srea.

G. Ivana Goriupa našega občinskega zastopnika, dež. posl. in veljaka, ter gospo soprogo mu E. m. je zadela huda rodbinska nesreča. Umrli jim je danes dražestni in nad vse ljubljeni sinček Š. a. a. Ugledni dvojici naše iskreno sožalje.

Prst božji. Dae 1. t. m. se je vršila, kakor smo že poročali, pred tukajšnjim c. kr. okrajnim sodiščem v kazenskih stvareh kazenska razprava proti zloglasnemu italijanskemu agitatorju in hrvatskemu odpadniku Ivanu Krstiču.

V neki številki svojega smradnega lista je Krstič uvrstil neki dopis iz Lupoglave v Istri, v katerem je neznan dopisnik obrekoval orožnike postaje Roč, češ, da so isti nekega dne bili pijani ter da se vedno potegujejo za hrvatsko narodno stvar v Istri. V isti številki je Krstič natisnil »otvoreno pismo« na c. kr. orožniško poveljstvo v Trstu, v katerem je obrekoval dotične orožnike.

Vsled tega »otvorenega pisma« je imenovano orožniško poveljstvo uvelo preiskavo, ki je dokazala, da so navedbe Krstičeve lažnjive ter se je vsled tega zaustavilo vsako nadaljnje preiskovanje. Proti Krstiču in neimenovanemu dopisniku pa se je uročila ovadba radi obrekovanja orožnikov.

Državno pravdnštvo je odstopilo od preganjanja Krstiča radi hudodelstva obrekovanja ter ga je tožilo v zmislu novele k kazenskemu zakonu (čl. III. zakona od 15. oktobra 1868) radi zanemarjenja pažnje o izvršenju omenjenega dopisa.

Vsled tega obdržavala se je dne 1. maja razprava. Sodnik je bil svétnik Quarantotto, državno pravdnštvo je zastopal g. Clarici, a toženca odvetnik Savo.

Državni pravdnik je dokazoval temeljito in z dokazi v rokah, da so vse navedbe Krstičeve lažnjive in brez vsake podlage ter je predlagal, da se toženec obsodi v zmislu gori omenjenega zakona.

Odvetaik Savo se je skliceval na to, da je dejanje Krstičeve obrekovanje, in da, ker je sam prevzel vsako odgovornost — da si se mora presumirati, da je sam sestavil dopis — se ne more govoriti o kakem zanemarjanju pažnje o izvršenju članka ter da se je moralo tožiti Krstiča radi hudodelstva obrekovanja.

G. Clarici pa je izjavil na to, da je bilo sicer žandarmerijsko poveljstvo vložilo proti Krstiču ovadbo radi hudodelstva obrekovanja, ter da izhaja iz preiskave, da je Krstič zagrešil to hudodelstvo — toda državno pravdnštvo da je imelo kljub temu svoje posebne vzroke, da ni Krstiča tožilo pred tržaško poroto radi hudodelstva obrekovanja, temveč kakor urednika le radi pregreška zanemarjenja pažnje v zmislu gorjnjega zakona.

Sodnik si je na to pridržal, da proglasi razsodbo naslednji dan, t. j. dne 2. maja opoludne. Obsodil je Krstiča na 1 mesec zapora.

Ubogi Krstič! Pred nekaj časa je pisal v svojem listu besno in na tako napadovale-

način, da se je človek moral vpraševati: mari za tega človeka res ne obstoje tiskovni zakoni? In v resnici, za Krstiča ni obstajal tiskovni zakon, ker mu je cenzura vedno gledala skozi prste in ga pustila, da napada poštene ljudi, in ker je Krstič računal, da ga slavna tržaška porota reši, če bi se kdo usodil tožiti ga. In res ga ni tožil nikdo. Ali sledijoč se je našel tak korajžen mož! Gosp. Podmenik je bil prvi, ki je z vspehom tožil Krstiča, katerega je — kakor je čitateljem znano — na veliko začudjenje vseh, ki poznajo naše okolnosti, porotno sodišče obsodilo na 3 mesece zapora. In nista pretekla ni dva meseca in zopet so ga obsodili na 1 mesec zapora. Ubogi Krstič! Še pred 1 mesecem je žugal Hrvatom zmagoavestno, da je prišel konec njihovega gospodarstvu na občini volosko-opatijski, a vse njegove sanje so se kar razletele ob slozni izvolitvi hrvatskih svetovalecev v občinski svet in Krstič in compagna so ostali le z dolgimi nosovi.

Kaj posnemamo iz tega? Iz tega posnemamo, da je tudi Krstič doletel prst Božji, da je tudi njega dosegla zaslužena plača za njegovo izdajstvo in rovarjenje proti lastnemu bratu, proti svojemu narodu. Tako se godi vsakemu, ki izdaja svojo kri, svoj jezik! — Prej ali pozneje mora ga doseči prst božji, a upamo, da ni to zadnja kazen, ker Bog je velik in ne plačuje vsake sobote!

Še nekoliko pripomb glede gori navedene opazke g. državnega pravdnika prisemo prihodnjič.

Gorjé ti, ubogi kmet! Pišejo nam: Sree mora boleti človeka, ki ima priliko ogledati si te dni razne dele naše okolice. Zadržaj burja je naredila velikansko škodo na sadnem drevju, a največ je razdejala trtno mladiče.

Sv. Alojzij (na hribu) je bil tako zdelan, da je bilo groza pogledati na vinograde, ležeče takoj pod vrhom.

V mestnem gozdiču je po tleh vse polno vejevja, zlomljenega po zadnji burji.

Na Trsteniku je izruvalo več borovcev. Sadno drevje in trte je pa tako poparilo in polomilo, da se iste težko oporavijo. Ubogi kmet!

»Neustrašenost Tržačanov«. Slovenci smo v zadnje čase obogateli svoj jezik, svojo frazeologijo. Če hočeš koga prav počeno omešiti pred svetom kakor strahopetea, kakor pravo šemo, kateri se kolena šibe pred vsakim nič, ti ne treba družega, nego da vzameš tisto ironije, kolikor je zmores, pa govoriš o — »nevstrašenosti Tržačanov«.

Tržačani so sploh postali prototip vsega tega, kar je ravno nasprotno temu, kar vsvarja življenje in kar si svet predstavlja z mesom, kostmi, mozgom in mišicami! Sjen in obsojen si in zapal si nerešno prokletstvo smešnosti pred vsem svetom, ako si bil se svojim moštvo, se svojim značajem, prispodobljen »nevstrašenosti Tržačanov«.

Taka je namreč sodba Slovencev, bratov o bratu! Sovražnik smatra seveda sedanje tržaške Slovence jako resnimi sovražniki in čisto izraža svoje začudenje na žilavosti Tržaških Slovencev in kar ne more umevati, kje jemljejo isti, ob obstoječih okolnostih, toliko vztrajnosti, da mu provzročajo toliko preglatve in sitnosti. Ravno v tem dejstvu je glavni vzrok, da postaja boj proti nam besnejši in besnejši....

Sodba sovražnika je torej vendar malec drugačna, nego ono — blato!

Jedna glavnih figur na veliki sliki »tržaških strahopetev« menda tudi dr. Rybář. Strahopetstvo Rybářevo pa je n. pr. te dni list »Avanti« označil s to-le pasajo v neki polemiki proti »Piccolu« radi novega društva »Domenico Rossetti«.

»Ako »Piccolo« meni, da je Karol Dompieri »postarana straža« le zato, ker se mu v zadnjem razdobju, odkar je občinski svetovalec, ni zdelo primerno, povzdignil svoj glas bodi v zbornici bodi izven nje, pa nam ne treba družega, nego da spomnimo na neki dogodek najnovejšega časa: — strahopetno umazani napad tolpe kake tridesetorice »mafioznih« proti enemu samemu dr. Rybářu, ki je — naj je že imel prav ali krivo — pogumno (coraggiosamente) povedal svoje mnenje. In meni-li »Piccolo«, da zbor tako imenovanih svetovalecev, ki napadajo po načinu strahopetev in ki najemajo junake (bravacci) na galeriji, da kriče »evviva« ali »abbasso« in pljuvajo na enega, ali k večjemu dva nasprotnika — meni-li »Piccolo«, da se more enemu Karlu Dompieriju zdeti primerno, da bi stavil nogo v gnezdo takih rokovanjačev?«

Tako sodi laški list o »nevstrašenosti« dra. Rybářa. In če še pomislimo, da je ona tridesetorica — trideset proti enemu — prisegla Rybářu maščevanje, prisegla, da gorjé njemu, ako bi se držnil še enkrat stopiti v dvorano a da je dr. Rybář naslednjega dne mirno zopet prišel v zbornico — potem pa se morda vendar najde kdo tudi med izventraškimi Slovenci, ki bo nekoliko v dvomu, kaj je pravičnejše: ali govoriti le ironično o »nevstrašenosti Tržačanov«, ali pa — resno!!

Štrajk v čistilnici riža na Campo Marzio. Našo tozadevno večerajšjo notico moramo nekoliko popolniti, oziroma popraviti. Delavci so zahtevali najprej 20% povišanje za vse one delavce, ki imajo menj nego tri krone dne te 15% povišanja za one, ki imajo nad tri krone dne.

Večeraj pa so bili delavci zadovoljni vsprejeti ponudbo tovarne, da se namreč vsem delavcem brez razlike poviša dnina samo za 10%, ali pod tem pogojem, da se tovarna pismeno obveže, da to obljubo izvrši ter da bo to povišanje veljalo tudi za naprej in ne samo provizorično za 10 dni, kakor je ponudilo vodstvo. Vodstvo je namreč to svojo provizorično ponudbo utemeljilo s tem, da mora za definitivno povišanje dnin vprašati se le upravni svet. Ker pa vodstvo ni hotelo ustrežiti zahtevi delavcev, da bi se pismeno obvezalo za definitivno 10% zvišanje dnin, sklenili so delavci, da bodo še nadalje vstrajali v štrajku. Štrajk se tudi danes še nadaljuje. Poleg onih 100 delavcev, ki zahtevajo povišanje dnin, štrajkajo, v znamenje solidarnosti, tudi vsi ostali delavci tovarne katerih je kakih 60 ter vsi razkladalci riža, ki jih je kakih 200, torej vsega skupaj štrajka kakih 360 delavcev. Generalni ravnatelj tovarne Bergauer je zapretil, da zavkaže parnikom odpluti v svobodno luko, kjer bodo razkladali riž tamošnji razkladalci; ti pa so izjavili, da ne prevzamejo tega dela, ker nočejo škodovati štrajkujočim razkladalcem ter so celo zapretili, da še oni stopijo v štrajk, ako se tovarna kmalu ne pogodi se svojimi delavci.

Ta namen so hoteli razkladalci v svobodni luki izvršiti že danes, a štrajkoviči sami so jih pregovorili, naj počakajo do ponedeljka, ker se do tedaj morda doseže sporazumljenje. Danes nam je zopet zabeležiti dva jako grda izreka načelnikov delavcev te tovarne, ki sta toliko bolj obžalovanja vredna, ker sta jih delavci — če tudi višja — izgovarila o svojih, v žalostnejših razmerah nabajajočih se bratih. Jeden načelnikov, katerega pa nočemo imenovati, je rekel o štrajkujočih: »Die Hunde wollen nicht arbeiten gehen«.

(Psi nočejo iti na delo.) Drugi teh načelnikov pa je rekel: »Diese Hunde sollte man mit der Peitche hinausjagen«.

(Te pse bi morali izgnati z bičem.) To je res že skrajna podlost, ako delavec tako govori o delavcih-trpinih, ki se bore za svojo in svojih družin existenco. — Žaleti je, da bi se taki grdi pojavi trdosrčnosti in cinizma ne dogajali več ter da bi tovarna vendar ustregla tako skromnim zahtevam delavcev.

Produktivna mizarska zadruga. Osnovni odbor za ustanovitev produktivne mizarske zadruge v Trstu doposlal nam je poziv na javni shod, ki se bo vršil jutri, ob 10. uri zjutraj v prostorih združenih delavskih društev v ulici Boscetto št. 3. v svrhu ustanovitve produktivne mizarske zadruge. Dnevni red: 1. Poročilo osnovnega odhoda. 2. eventualni predlogi. Na to zborovanje opozarjamo tudi mi in želimo, da bi novo društvo uspešno delovalo.

Prav tako! Pišejo nam: Blagorodna gospa Ponikvarjeva, kakor predsednica ženske podružnice sv. Cirila in Metodija, je omenila na zaključku svojega govora na občnem zboru iste podružnice, zraven drugega tudi notico, spisano po moji malenkosti in objavljeno svojočasno na tem mestu, v kateri sem priporočal, naj bi se za družbo sv. Cirila in Metodija prirejalo manje veselje, ali te naj bi bile v večem štilu.

Omenjena narodna pijonirka vprašuje med drugim: kje pa prostori za take nasvetovane večje veselice v korist družbi sv. Cirila in Metodija? Jaz odgovarjam, da je možno pri sv. Jakobu prirediti veselico, ki bi — prirejena tako, kakor mislim jaz — sama dala dohodek, kateri bi prekosil dohodke vseh dosedanjih veselje, prirejenih v enem letu! — Zraven tega naj bi se gledalo prirediti še eno večje veselico, ali koncert, v kakem

mestnem gledališču, kjer bi bil vepah zagotovljen, ako bi na isti sodelovalo več narodnih društev! Sicer pa se popolnoma strinjam z dodatnim nasvetom gospe Ponikvarjeve — naj bi namreč tudi ostala narodna društva omejila prirejanje veselice. Osobito pa naj bi storila to vsa ona društva, ki imajo svoje življenske moči iz drugih virov in ki niso odvisne (ali če so, pa le v mali meri) od dohodkov, ki jih dajejo javne veselice.

Toliko na blagohotno uvaževanje gospej P. kakor tudi vsem onim, ki imajo besedo v sličnih stvarih.

Svetilnik, glasilo slovenskih delavcev, je izšel v svoji 9. številki. Vsebinska mu je raznovrstna in zelo zanimiva. V članku »Velika Slovenija« kaže vsem stanovom velike gospodarske koristi, ki jih prinese Slovincem združenje vseh slovenskih dežel pod jedno kapo. Lep je članek »Bog daj dobro srečo!« in je namenjen slovenskim kmetom in kmetičam. »Nekaj za slovenske stariše«, pod tem naslovom prinaša »Svetilnik« celo vrsto zanimivih črtic iz vzgoje otrok. Povesti so času primerne in namenjene širjim slovenskim slojem. Ves list je pisav v lahki, priprosti besedi, zato je jako priljubljen pri slovenskih delavskih stanovih. V Trstu se prodaja po raznih tabakarnah.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplaer ob 7. uri zjutraj 6.03 ob 2 uri popoldne 12.5 — C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 756.3 — Danes plima ob 3.11 predp. in ob 4.19 pop.; oseka ob 8.41 predpoludne in ob — popoldne.

Društvene vesti.

Jutršnja telovadba »Tržaškega Sokola». »Ustanovitelji Sokolstva so želeli, da bi naša mladina, prišedša iz šol, se zbirala v naših društvih, da bi se tu dalje vzgajala, si osvojila vse lastnosti, ki imajo krasiti vsakega moža. Tukaj se ima utrditi njen značaj, tukaj se je imela naučiti samostojnosti v sodbi, v mišljenju in ravnanju, tukaj se ima navaditi delati za narod, v prid domovine in njene bodočnosti, to pa iz samega navdušenja, nesebično, le zato, ker veli to narodna dolžnost.«

Tako piše zadnja »Domovina« in konstatira rodoljubnim obžalovanjem, da smo Slovenci na tem polju že 40 let — začetniki, dočim sila češkega Sokolstva raste od leta do leta v velikosti in intenzivnosti. Sokolstvo je postalo Čehom življenska potreba in posvečujejo mu ves svoj svoboden čas. Danes je čeških »Sokolov« 45 298 v 508 društvih.

Po statistiki iz leta 1900 ima češko Sokolstvo v Avstriji 10.297 telovadcev ter 2167 vaditeljev. Predavanj je bilo leta 1900 1869, premočenja so imela društva 1.600.000 K, sokolske knjižnice so obsegale 50.741 knjig. Lastnih telovadnic imajo 57. Časopis »Sokol« ima nad 3000 naročnikov.

Ponosni so lahko Čehi na svojo mogočno institucijo.

Kje daleč zadesj smo Slovenci!

»Skraini čas je, bratje, da se zdravimo, da ne zaostanemo na polovici ceste! Z veseljem pa moramo priznati, da se je v zadnjih petih letih v našem Sokolstvu mnogo spremenilo na bolje in to je, kar nas navdaja z zaupanjem, da se tudi pri nas uredi izrek:

»Kar Slovenci, to Sokoli.«

S temi besedami opozarjamo tudi mi naše občinstvo na njega dolžnost, da po izgledu naroda češkega cenil neizmerno vrednost sokolske ideje za narodni razvoj, ter vabimo to občinstvo, naj pohiti jutri uveriti se, da imamo tudi v Trstu malo, ali zvesto četo, ki izlasti v zadnje čase z rastočim navdušenjem služi divni sokolski ideji. Pokažimo ljubezen do Sokolstva, ker s tem pokažemo, da smo res — Slovenci!

Začetek jutrajši javni telovadbi v »Narodnem domu« v Barkovljah bo ob 4^{1/2} uri. Za zabavo bosta skrbeli vojaški orkester in izborni nov kvartet.

»Zavod sv. Nikolaja« v Trstu vabi na občini zbor, ki se bo vršil jutri, v nedeljo dne 4. maja t. l., ob 4. in pol uri popol. v dvorani »Tržaškega podpornega in bralnega društva« (ulica Stadijona 19). Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnice. 3. Poročilo voditeljice. 4. Čitanje in odobrenje računov. 5. Razni predlogi in nasveti. 6. Volitev novega odbora.

Na obilno udeležbo vabi

ODBOR.

Vesti iz Kranjske.

* **V 10 urah iz Senočev v Ljubljano.** Janez Klofocen iz Smoljevega je stavil z Matevžem Fajdigo iz Laž, da pride iz Senočev v Ljubljano v 12 urah. Na pot se je podal dne 1. t. m. zjutraj in je dospel v Ljubljano celo prej nego je stavil, namreč v 10 urah.

Fajdiga se je vozil za Klofocenom od Senočev do Planine. Tu se je vrnil, ker je že videl, da gotovo izgubi stavo.

Vesti iz Štajerske.

— **Otroka zakopala.** Dne 26. m. m. so zaprli neko Ano Škornik iz Dobrine pri Žusnu, v šmarškem okraju, ker je zakopala v gozdu svojega novorojenega otroka.

— **Slovensko politično društvo »Najprej« v Celju** si je na svojem občnem zboru v nedeljo izvolilo naslednji odbor: Predsednik g. dr. Jos. Karlovšek, podpredsednik g. dr. Iv. Dačko, tajnik g. Iv. Bovha, blagajnik g. Al. Terček. Ostali odborniki so gg.: uotar L. Baš, Jos. Goričan, Ivan Rebek, Fr. Šribar in Iv. Likar.

— **Stroški dežele Štajarske** za šolstvo so znašali v letu 1899—1900 4.428.872 K 82 stot. K tem stroškom, ki jih plačuje dežela, je prišteti še stroške raznih krajinških svetov. Ti stroški so znašali gotovo en milijon kron.

Vesti iz Koroške.

+ **V Libučah** so ustanovili novo podružnico družbe sv. Cirila in Metodija. Ustanovnega zbora se je udeležilo veliko zavednih kmetov.

V Celovcu so zaprli tri učence, stare 12, 11 in 10 let, ker so kradli po hišah obleko. Dne 26. t. m. so zaprli istotam odveta dr. Diauniga. Bliзу Hüttenberga so našli truplo 87-letne užitkarice o Steiner. Bila je v gozdu zašla in — zmrazilna. Pogrešali so jo od novembra meseca.

Razne vesti.

Cesar kakor kum. Kmetu Andreju Pagonju v ogerskem mestu Ramoco se je rodilo te dni — devetnajsto dete in to deček. Ali v veselju ali pak v skrbi za prehrano, se je sirota seljak obrnil do cesarja Frana Josipa, naj bi bil njegovemu detetu kum. V odgovor je prišla kmetu iz dvorne pisarne stotina kron.

Stoleten samomorilec. V Parizu, v predmestju Belleville se je pred nekoliko dnevi neki Martin Cosnar, ki je še le pred nekoliko meseci praznoval svoj 100-letni rojstni dan ter se občutil najizobzirnejše — obesil. Vzrok samomoru da so bili neprestani viharni prizori, ki jih je imel se svojo 78-letno zlobno hčerjo.

Akademsko društvo »Slovenija« na Dunaji priredi svoj II. redni občni zbor v ponedeljek dne 5. vel. travna 1902. Dnevni red: 1.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora »Slovenije«. 2. Poročilo odborovo. 3.) Proračun za letni tečaj. 4.) Predlogi. 5.) Slučajnosti. Local: »Zum magistrat« I. Lichtenfelsgasse 3. Začetek ob 7. uri zvečer.

Slovanski gostje dobro došii!

Brzobjavna poročila

Štrajk v Ljubljani.

LJUBLJANA 3. (B) Štrajku za Jarjev in tesarjev so se deloma pridružili tudi mizarji. V varstvo delavcev, ki bi hoteli delati, so se ukrenile razsežne varnostne odredbe; vendar se pa ni danes zjutraj niko priglasil na delo. — Mir in red se nista nikakor kalila.

Kuga.

CARIGRAD 3. (B) V Aleksandriji sta se zopet pripetila dva slučaja kuge. Zdravstveni svet je odredil 15 dnevno karanteno za provenijence iz Egipta.

Oproščenje od davka vinogradov opustošenih od trne uši.

DUNAJ 3. (B) »Wr. Ztg.« objavlja zakon od 4. aprila 1902. tičejoči se spolnjenja zakona 15. januarja 1890. o oproščenju od zemljiškega davka vinogradov opustošenih od trne uši.

Dogodki v Turčiji.

CARIGRAD 2. (B) »Agence de Constantinople« javlja: V inozemstvu razširjena vest, da sta bila grško-pravoslavni akof v Seresu in neki bogati Grk v Tojranu ubita od bolgarskih agitatorjev je popolnoma neosnovana.

50 000 kron znaša glavni dobiček loterije gledaliških igralcev (glumačev). Opozarjamo svoje cenjene čitatelje, da se bo vrnilo srečkanje nepreklicno dne 19. junija 1902 in vsi dobitki se izplačujejo od zalagateljcev v gotovini z 10% odbitkom.

Ivan Goriup in soproga **Ema** naznanjata, da jima je umrl ljubljeni sinček

Š A Š A
star 6 let.

Pogreb bo v nedeljo, 4. t. m. ob 5. uri popoldne.

OPĆINA, 3. maja 1902.

Ne izdaje se posebnih obvestil.

Gostilna „Rosandra“

v Žavljah (pri mostu blizu železniške postaje) toči izvrstna istrska vina in ima vedno pripravljeno dobro kuhinjo. Istrsko črno vino po 36 nvc., bel moškut po 44 nvc. liter ter pivo v steklenicah po 18 nvc. Priporoča se za mnogoštevilen obisk

Josip Bogatec.

Danes, dne 3. maja t. l. se odpre nova gostilna

„All' Angelo d'oro“

v ul. Chiozza št. 25.

Točilo se bo vino prve vrst in sicer: črno istrsko l. po 36 nvc., črno dalmatinsko l. po 36 nvc.

Za na dom ravno ista vina po 32 nvc. liter.

Dreherjo pivo po 24 nvc. liter.

Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gorskimi in mrazimi jedili.

Se priporoča svojim rojakom

Martin Kumar, lastnik.

Srečkanje

NEPREKLICNO

19. junija 1902.

Loterija gledaliških igralcev

(glumačev)

1 glavni dobiček po	50000 K
1 „ „ „ „	5000 „
1 „ „ „ „	3000 „
2 glavna dobitka „ „	2000 „
5 dobitkov	1000 „
10 „ „ „ „	500 „
20 „ „ „ „	200 „
60 „ „ „ „	100 „
100 „ „ „ „	50 „
300 „ „ „ „	20 „
3500 „ „ „ „	10 „

Srečke po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & Co., Ign. Neumann. Mercurio Triestino, Henrik Schiffmann, Josip Zoldan.

Vsi dobitki se izplačujejo od zalagateljcev s 10% odbitkom v gotovem denarju.

NASLEDNIK FR. HITTY

ulica Barriera vecchia št. 13.

Zaloga snovij za moške obleke iz tu- in inozemskih tovaru.

Bogat izbor perila, moških srajcev navadnih in od perkala, srajcev »Jäger« od volne in bombaža, ženske srajce, prsa bela in barvana, zapestoiki, ovratniki, kravate, spodnje srajce za moške, ženske in otroke. Novost: perkali, čefir in saten v trpežnih barvah. Velik izbor rokavic in nogavice vseh vrst.

Popolna zaloga predmetov za krojače.

Vsaka naročba za obleke po meri se izvrši v 24 urah po najnovejši modri, na najboljši način in po cenah, da se ni bati konkurence.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovaru v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Služba združnega tajnika

se takoj odda pri „Splošnem kreditnem društvu“ v Ljubljani. Plača po dogovoru. — Ponudbe naj se vložé najkasneje do 15. maja t. l.

Francoz

poučuje svoj materini jezik po najlažji metodi. Priporoča se boljším družinam tudi na dom. Poučuje posamično in po več skupaj. Ugodni pogoji. Kje? pove uprava »Eдинosti«.

Mladenič

uglednih roditeljev želi stopiti li kakvi trgovski tvrdki kakor vežbenik, tudi brez plače. Ponudbe pod L. R. na upravo »Eдинosti«.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 17. Slavnemu občinstvu se naznanja, da se od danes naprej točijo sledeča vina: refošk črn po 28 nvc., bela rebna iz Brd po 28 nvc. Za družine po ugodnejših cenah. Opolo iz Visa po 28. nvc. Za obilen obisk se priporoča ter že v naprej zahvaljuje.

Vsak zamore moja vina analizovati in ako jih vdobi ponarejena! vdobi 100 gl. nagrade.

Velika zaloga krojnega blaga.

Krojaška zadruga

vpisana zadruga z omejeno zavezo

GORICA Gosposke ulice 7 GORICA

Priporoča vse v to stroko spadajoče blago ter jamči za pošteno in solidno posrežbo.

Cene stalne brez pogajanja.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA: Via Tessa, vogal
ZALOGE: Piazza Rosario št. 2 (solsko poslopje)
in Via Ribergo št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapetacij, zrcal in slik, izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANJ CENIK ZASTONJ IN FRANKO Predmet: postavilo se na pa. obrozi ali založnico FRANKO

Odlikovana
1894.

1891.

Odlikovana
1894.

Odlikovana tovarna
na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn
ter

velika zaloga vsakovrstnega pohištva Ivan Deljak v Solkanu pri Gorici.

Samosvoja tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinjših del vseh slogov, enako z izvrstnimi stugarji in rezbarji in najbolje izurjenimi tapetarji, tako, da lahko prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebiranje vil, prenočišč, uradov itd. z navadnim in najfinjšim pohištvom.

Za mizarje.

Velika zbirka o karkovih (trmeš), stugarjih in rezljarskih izdelkih, za izdelovanje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okraskov, gol, korničev in vseh drugih mizarjskih potrebščin.

Vsaka konkurenca izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč za to napravljenih pečeh, ter se tvrdka drži gesla: **Solidnost in točnost v postrežbi.**

Vrhu tega se jamči za vsak posamezen kos. — Brzjavaj: **Deljak — Solkan.**

Velikanski izbor pohištva

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev, tapecarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železniž. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Škropilnice

proti peronospori

najnovejšega sestava

kakor tudi vsake vrste poljedelski stroji se vdobivajo v velikem izboru pri tvrdki

Schnabl & Co.

v Trstu.

Zaloga strojev

ulica Poste vecchie, vogal ul. Vienna.

Zahtevajte povsod

voščilo (biks)

v korist družbi sv. Cirila in Metoda, katero je najbolje in najceneje. V Trstu je prodajajo gg. trgovci J. Prelog, Anton Furlan, Žgur & Popatnik, Matija Milonig, Andrej Urdich, Aloja Plesničar, Bambič Jakob, Kranje Josip, Koejančič Josip, Ivan Tomazič, Anton Cek, Emil Cumar itd.

Glavna zaloga:

tvrdka J. Drufovka v Gorici.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gospiska ulica hšt. 7., I. nadstr

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vknjižbe po 5 1/2 %

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1.263.563

Poštno-bran. račun št. 837.315.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljene domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavrtki z našo varstveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva Lekarne pri zlatem levu v Pragi

Kizabetinske ulice 5.

Velik dohod

elastičnih trakov, zajamčeno prve vrste, ru-dečnih in črnih, za erpijenje tut. Za razpro-dajalce po znižani ceni.

Tudi sem prejel toli zahtevano fusforjevo apno (Fosforkalk in tudi Futterkalk imeno-vani) za jačenie žl in pitanje živali. Cena 80 stot. klgr. Za več klgr. po znižani ceni. Pošiljatve po povzetju.

Drogerija Emil Cumar

pok. Friderika.

TRST — ul. Belvedere — TRST

Filijalka na Opčinah 212.

„VIKTORIJA“ moderci

za gospe in gospice

po 50, 70 nč., 1 gl., 1-25, 1-30, 1-50, 1-80, 2-20, 3- in 4-20.

Velik izbor

vseh predmetov za pomlad in poletje

obleke in kinčanje, velik izbor trakov, ovratnikov, in sicer: saten, perkal, piké za obleke in luze v lepih risanjih. — Vsakovrstni svilnati predmeti za modnih spezialitet vsake vrste, rokavice iz svile, niti in kože ter dežnikov.

Velik izbor

perila dobiva se v manufakturnej zalogi

JAKOBA KLEMENCA

v Trstu, — ul. Sv. Antona št. 1. — v Trstu.

Na zahtevanje

dopušljejo se uzorec z dotičnimi cenami pošt. presto.

Anton Breščak v Gorici, Gospiska

ulica št. 14 in ulica Veturini ima v zalogi v veliki zberbi pohištvo vseh slogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime palatno, razne tapecarije itd. Daje tudi na obroke.

Službo išče pisar

z lepo pisavo, zmožen slovenskega, nem-skogga in deloma tudi italijanskega jezika. Ponudbe pod »Priden in pošten« naj se blagovolijo pošiljati na upravo lista »Edinosti«.

Stavbinsko podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko podjetje

Ljubljana.

Trjavarna za mizarstvo orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delalnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejena naročba za vsakovrstna mizarstva dela kakor: kompletne okna za cele stavbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in drugega pohištva v vseh zlogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: deščice, parkete, od jermena in navadnega lesa. Kompletne stavbinske kovaška dela, stopnice, ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited

pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse prirasle izrastke.

Vdobjiva se po lekarnah. Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot.

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited v Pregradi pri Rogatcu

(Rohitsch-Sauerbrunn.)

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgornjo, na lončku utisnjeno varn. znamko in tvrdko.

Kot dobrota

za vsako družino se izkazuje uporaba =

Kathreiner-Kneippove sladne kave.

Nobena skrbna gospodinja naj se ne pomišlja dalje uvesti to zdravo pijačo.

Najbolj priporočna primes in najboljše nadomestilo za zrnato kavo.

Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobiva pristna samo v izvornih zavojčkih z varstveno znamko »župnik Kneipp« in imenom =

Kathreiner.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva

XXII. ces. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodne namene.

Ta denarna loterija, ki je jedina v Avstriji zakonito dovoljena, ob-sega 17 822 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 442.850 kron. Glavni dobitek znaša v gotovini:

200.000 kron

Žrebanje neprekljeno dne 12. junija 1902. Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Duna u. III., Vorderer Zollamtsstrasse 7 in v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti gratis za kupce srečk.

Srečke se dopušljejo poštnine prosto.

C. kr. loterijska direkcija oddel. k za državne loterije.